

VÝTVARNÁ ŘADA

VÝCHODISKO: Výběr tématu (umění a kultura) apod.

CO? Asociace – pojmy, které se stanou inspirací pro konkrétní náměty činností

JAK? Přemýšlíme o výtvarné činnosti – jak budou děti výtvarně reagovat na námět

PROČ? Činnost musí vycházet z učiva výtvarné výchovy (co se dítě naučí, jaká je „přidaná hodnota“ výtvarné činnosti – konkrétně pojmenovat) – formulovat cíl, klíčová slova

Výtvarná řada bude navržena pro konkrétní třídu studentkami (studenty), dílčí část bude na praxi realizována, zdokumentována a reflektována.

Na výtvarné řadě, která bude tvořena minimálně šesti aktivitami, mohou studenti ve dvojici spolupracovat. Výtvarnou řadu tvoří materiálové variace jednoho námětu, mechanické střídání technik, výtvarná popisnost apod. Měla by podpořit výtvarné zkoumání, tvořivé myšlení apod.

Návaznost na jiné vzdělávací oblasti – konkrétní příklady učiva daného ročníku.

Doporučená struktura výtvarné řady:

- Informativní část (třída, časová dotace apod.):
- Téma:
- Zdůvodnění tématu:
- Klíčová slova:
- Formulace cílů:
- Výtvarný problém:
- Motivace:
- Popis aktivit:
- Reflexe:

(Student/ka odevzdá práci do odevzdáárny, pozn. obrázky mohou být odevzdány ještě v samostatné složce).

Výtvarná řada bude prezentována v rámci zkoušky a odborně reflektována.

Okruhy ke zkoušce:

1. RVP ZV – vzdělávací oblast Umění a kultura, proměny kurikula, pojetí výtvarné výchovy.
2. Mezioborovost a výtvarná výchova, řady a projekty ve výtvarné výchově.
3. Tvořivost ve výtvarné výchově, podpora a limity rozvoje tvořivosti.
4. Dětský výtvarný projev, typologie kreslířů, diagnostické možnosti DVP.
5. Výtvarné vyjadřovací prostředky ve VV na 1. stupni ZŠ.
6. Výchova uměním, možnosti zprostředkování výtvarného umění.

Literatura:

- Babyrádová, H. (1999). *Symbol v dětském výtvarném projevu*. Brno: MU.
- Dvořáková, H. (1996). *Výtvarná výchova: pracovní sešit pro 1.-3. ročník*. Havlíčkův Brod: Tobiáš.
- Dvořáková, H. (1998). *Výtvarná výchova na prvním stupni II: (pracovní sešit pro výuku výtvarné výchovy ve 4. a 5. ročníku): [učebnice pro základní školy*. Havlíčkův Brod: Tobiáš.
- Exler, P. (2015). *Využití projektové metody ve výtvarné výchově s artefietickými postupy*. Olomouc: Univerzita Palackého.
http://kvv.upol.cz/images/upload/files/vyu%C5%BEit%C3%AD%20projektov%C3%A9%20metody_exler_final.pdf
- Horáček, R. (1998). *Galerijní animace a zprostředkování umění*. Brno: Cerm.
- Kovář, P., & Navrátil, O. Navrátilová Garguláková, M. (Ed.). (2016). *To bych zvládl taky: umění moderny v komiksech*. Brno: Masarykova univerzita.
- Matysová, M., & Štůlová Vobořilová, L. (2018). *Ahoj, socho: městem s otevřenýma očima*. Praha: Galerie hlavního města Prahy.
- Navrátil, O. (2019). *To je starý: umění středověku v komiksech*. Praha: DexonArt.
- Ochrymčuk, L. (1971). *Nápady pro malé výtvarníky: assembláž myšlenek, pokynů, her a umění*. Praha: SPN.
- Ochrymčuk, L., Tichý, J., & Hadlač, J. (1973). *Návštěva mezi obrazy: vyprávění o obrazech a umělcích a řada hravých etud pro obě oči*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- Pastorová, M. (2004). *Pojetí Výtvarné výchovy v rámci vzdělávací oblasti Umění a kultura*. Dostupné z <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/43/POJETI-VYTVARNE-VY>
- Roeselová, V. (1995). *Námět ve výtvarné výchově*. Praha: Sarah.
- Roeselová, V. (2000). *Proudy ve výtvarné výchově*. Praha: Sarah.
- Roeselová, V. (1997). *Řady a projekty ve výtvarné výchově*. Praha: Sarah.
- Roeselová, V. (1996). *Techniky ve výtvarné výchově*. Praha: Sarah.
- Slavík, J. (1997). *Od výrazu k dialogu ve výchově. Artefietika*. Praha: Karolinum.
- Slavík, J. (1999). *Hodnocení v současné škole*. Praha: Portál.
- Slavík, J. (2004). *Umění zážitku, zážitek umění (teorie a praxe artefietiky)*. Praha: UK.
- Slavíková, V., Slavík, J., & Eliášová, S. (2019). *Dívej se, tvoř a povídej!: artefietika pro předškoláky a mladší školáky*. Praha: Portál.
- Slavík, J., Slavíková, V. & Hazuková, H. (2000). *Výtvarné čarování*. Praha: UK.
- Stadlerová, H. (2001). *Výtvarná výchova v pojetí integrované výuky*. Brno: MU.
- Stadlerová, H. (2010). *ZOP Zkušenost, odbornost, praxe v psychodidaktické přípravě učitele výtvarné výchovy v primárním vzdělávání*. Brno: MU.
- Stadlerová, H. (ed.) (2005). *S LEHOULINKOU. Alternativy přístupů k předmětu Výtvarné vyjadřovací prostředky*. Brno: MU.

Stehlíková, H. (2014). *Výtvarný projev předškolního dítěte v jednadvacátém století*. Olomouc: UP.

Šobáňová, P. (ed.) (2016). *Současný stav a perspektivy výtvarné výchovy: Reflexe kurikulárních dokumentů pro všeobecné vzdělávání*. Olomouc: Česká sekce INSEA). Dostupné z <https://www.insea.cz/publikaceCHOVY-V-RAMCI-VZDELAVACI-OBLASTI-UMENI-A-KULTURA.htm/>

Uždil, J. (1984). *Čáry, klikyháky, paňáci a auta: výtvarný projev a psychický život dítěte*. Praha: SPN.

Zhoř, I. (1987). *Škola výtvarného myšlení: metodický materiál pro práci v zájmové výtvarné činnosti*. Brno: Krajské kulturní středisko.

Zhoř, I. (1989). *Škola výtvarného myšlení II: metodický materiál pro práci v zájmové výtvarné činnosti*. Brno: Krajské kulturní středisko.

Zhoř, I. (1995). *Výtvarná výchova v projektech I: [učebnice pro základní školy]: pracovní sešit pro 6. a 7. ročník*. Havlíčkův Brod: Tobiáš.

Zhoř, I. (c2007). *Výtvarná výchova v projektech: pracovní sešit pro 8. - 9. ročník*. Havlíčkův Brod: Tobiáš.

Další publikace: Česká sekce INSEA. Dostupné z: <https://www.insea.cz/publikace>

Odborné články: časopis *Kultura, umění a výchova* (Odborný recenzovaný časopis) Dostupné z: <https://www.kuv.upol.cz/>

CREA-AE - sborníky z e-konferencie, Kreativne vzdelavanie Dostupné z: www.kreativnevzdelavanie.sk